

William Craig McNeill werd op 26 juli 1916 geboren in Toronto, Ontario. Zijn ouders, Hugh McNeill en Margaret Carter, waren beiden afkomstig uit Schotland. Ze hadden een kruidenierswinkel op Eglinton Avenue in downtown Toronto. Craig had een broer Andrew die anderhalf jaar jonger was.

Craig ging eerst naar Wellesley Public School en vervolgens naar Oakwood Collegiate, maar hij verliet deze middelbare school na drie jaar op 16-jarige leeftijd. Daarna deed hij administratief werk. De laatste twee jaar voor hij in dienst ging was hij vliegtuigmonteur bij De Havilland Aircraft.

Op 24 mei 1941 trouwde Craig met Aileen Mary Cruickshank, geboren op 27 november 1914 in Toronto. Aileen was ook van Schotse komaf; haar vader was in 1937 overleden. Het echtpaar kreeg geen kinderen.

In 1942 meldde Craig zich vrijwillig aan bij het Canadese leger. Op 14 mei werd hij medisch gekeurd en op 1 juni trad hij in dienst bij *No. 2 District Depot* in Toronto. Zijn broer Andrew diende op dat moment al zeven maanden in de Royal Canadian Air Force (RCAF).

In Ontario doorliep Craig een basistraining in Peterborough en een infanterie-training in Camp Borden. Verder volgde hij in Kingston een opleiding voor *infantry/signaller* (een specialist verantwoordelijk voor communicatie), die hij in november 1942 afrondde.

In 1943 werd Craig uitgezonden naar Engeland. Hij vertrok op 10 maart per boot naar Engeland en kwam daar zeven dagen later aan. Hij werd ingedeeld bij *No. 1 Canadian Signals Reinforcement Unit*. Drie maanden later begon hij aan een opleiding voor officier. In de eindrapportage van zijn opleiding staat:

Deze cadet is in staat om de verantwoordelijkheden van het commando op zich te nemen en beschikt over goede leiderschapskwaliteiten. Hij is nogal stil en zou er goed aan doen zich meer te laten gelden. Hij is intelligent en in staat zijn kennis toe te passen.

Op 19 oktober 1944 werd hij bevorderd tot luitenant.

Niet lang daarna, op 10 november, vertrok hij naar het vasteland van Europa om deel te nemen aan de oorlog. Op 28 november voegde hij zich bij zijn regiment *The Queen's Own Cameron Highlanders of Canada*, onderdeel van de 2e Canadese Infanteriedivisie. In het oorlogsdagboek van de *Cameron's* staat:

Lts W.C. McNeill and C.E. Whitten were taken on strength of Bn from 44 Adv Rft Coy today.

In de maanden november 1944 – januari 1945 werd de 2e Infanteriedivisie ingezet nabij Nijmegen. Daar was na operatie *Market Garden* een statisch front ontstaan met een uitstulping in Duits gebied, de *Nijmegen salient*. De Camerons waren gelegerd aan de Maas bij Mook en waren verantwoordelijk voor het front van Groesbeek tot Gennepe.

Op 8 februari lanceerden de geallieerden een groot offensief om de westelijke Rijnnoever ten noorden van het Ruhrgebied te veroveren op de Duitsers. Op 17 februari werden de Camerons ten zuiden van Kleef ingezet aan het front. Ze leverden zware gevechten bij Kalkar en in het Hochwald ten noordwesten van Xanten. Op 12 maart werden ze teruggetrokken naar het Reichswald bij Kleef, waar ze een rustpauze kregen.

Op 3 maart leden de Camerons in het Hochwald zware verliezen: 15 van hen sneuvelden en een veelvoud daarvan raakte gewond. In hun oorlogsdagboek staat:

0400 Bataljonaanval ingezet na 30 minuten zwaar artillerievuur. Aanval verliep vanaf het begin traag vanwege intens machinegeweer-, mortier- en granaatvuur. Voorste sectie van compagnie "C" onder bevel van Lt Meredith uitgeschakeld [...]. Compagnie "C" trok zich terug naar oorspronkelijke positie. Compagnieën "A" en "B" rukten op en vochten hard en langzaam. [...]

0515 De vijandelijke beschietingen en mortieraanvallen waren zo hevig dat ze herinneringen opriepen aan St Andre sur Orne [in Normandië]. Compagnie "A" meldde 30 slachtoffers. Compagnie "B" 6 slachtoffers. Compagnie "D" bleef in reserve.

Het verslag van de B-compagnie, waarvan Craig een van de drie luitenants was, vermeldt:

Aanval van compagnie "B" om 04.00 uur op 3 maart 1945

Huizen en bosgebied MR 050412 aangevallen onder zwaar artillerievuur. De compagnie viel met twee pelotons aan en was succesvol. Lt Waddell verraste een naderende vijandelijke patrouille en nam deze volledig gevangen. Er werden 20 krijgsgevangenen gemaakt. De eigen verliezen waren gering: één dode en 3 gewonden.

Luitenant Robert Waddell overleed op 6 maart, enkele uren nadat hij bij een zware artilleriebeschieting gewond was geraakt.

Op 23 maart 1945 begon de aanval om de Rijn tussen Wesel en Rees over te steken. Na het vormen van een bruggenhoofd stak de 2e Infanteriedivisie op 28 maart de rivier over, geleid door de Camerons. Emmerich en de heuvelrug ten noordwesten, Hoch Elten, werden na zware strijd veroverd. Daarna was het mogelijk bij Emmerich een brug over de Rijn te maken.

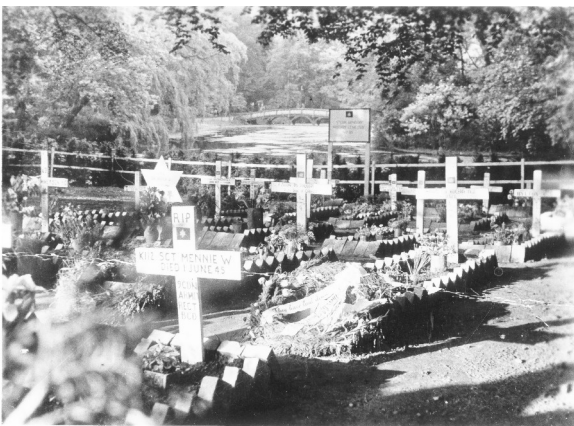
De 2e Infanteriedivisie trok op 1 april bij Netterden Nederland binnen. Daarna verliep de opmars naar het noorden van het land snel: Doetinchem, Zutphen, Holten en Assen werden bevrijd. In de namiddag van 13 april bereikten de

voorste troepen van de divisie via Paterswolde de zuidwestkant van de stad Groningen, waar in de namiddag de Slag om Groningen begon.

De Camerons volgden een oostelijker route en kwamen via Haren in Helpman aan de zuidkant van de stad, waar ze op 15 april hun kamp opsloegen. Groningen was toen al zo goed als bevrijd; op 16 april rond het middaguur gaf de Duitse commandant zich over. De Camerons kregen de opdracht delen van de stad "schoon te vegeen." Daarbij ontmoette de B-compagnie van Craig felle weerstand van Duitsers die zich hadden teruggetrokken achter het Van Starckenborghkanaal. De Duitsers hadden de bruggen bij de Oostersluis opgehaald om de Canadezen de doortocht naar Delfzijl te beletten en lagen in loopgraven aan de overzijde van het kanaal met een vrij schootsveld over het sluisterrein.

Om ongeveer 13.15 uur werd Craig door vijandelijk vuur geraakt; een kogel doorboorde zijn buik. In zijn medische dossier staat dat hij dezelfde dag nog geopereerd werd. Later ontstonden er complicaties; op 27 april en op 4 mei werd hij nogmaals geopereerd, maar tevergeefs. Craig overleed op 9 mei om 23.55 uur; officieel is zijn overlijdensdatum 10 mei.

Craig werd op 11 mei begraven op een tijdelijke begraafplaats naast de watertoren in het Groningse Sterrebos. Op 13 februari 1946 werd hij herbegraven op de Canadese militaire begraafplaats in Holten, waar hij rust in graf III.E.5. De inscriptie op zijn grafsteen is "ALWAYS."

Tijdelijke Canadese militaire begraafplaats in het Groningse Sterrebos.

(Foto: W.A. Sanders, Groninger Archieven)

De administratieve afhandeling van het overlijden nam geruime tijd in beslag. Op 26 november 1945 bedankte Craigs weduwe Aileen de *Estates Branch* van het militaire hoofdkwartier in Ottawa voor "de enorme hoeveelheid werk die met elke soldaat gemoeid is," en ze wilde laten weten "dat ik de zorgvuldige en hoffelijke manier waarop deze kwestie is afgehandeld zeer waardeer." Ze besloot haar brief met: "Mijn man was trots op het leger en zijn rol daarin, en dat zal ik ook altijd blijven."

Aileen verhuisde met haar moeder naar Vancouver in British Columbia, waar zij in 1948 hertrouwde. Zij kreeg twee kinderen en overleed in 1988.

Naschrift

Hugh en Margaret McNeill trof een zwaar lot. Zij verloren niet alleen Craig maar ook hun andere zoon Andrew. Op 14 oktober 1944 raakte zijn vliegtuig vermist bij een missie naar Duisburg. In juni 1945 werd hij officieel dood verklaard. Een jaar later wees een onderzoek ter plaatse uit dat hij en de zes andere bemanningsleden neergestort waren tussen Rheinberg en Duisburg, en in het plaatsje Orsoy begraven waren. Andrew werd herbegraven op het *Reichswald Forest War Cemetery* bij Kleef.

Posthuum werden er vijf onderscheidingen toegekend aan Craig McNeill: de *1939-45 Star*, de *France and Germany Star*, de *Defence Medal*, de *War Medal 1939-45* en de *Canadian Volunteer Service Medal with Clasp*.

Oakwood Collegiate Institute in Toronto heeft een gedenkplaats voor leerlingen die zijn omgekomen in de Eerste en de Tweede Wereldoorlog. Naast de namen zijn er ook foto's te zien van 105 leerlingen die zijn gesneuveld in de Tweede Wereldoorlog, waaronder Craig en Andrew.

Versie 2

© 2026 Walter Ravenek